

nové bratrské listy

ročník 10 (2008)

č. 4

obsah

kázání

Nebát se a doufat (*J. Krupa*) 87

biblické studie

Ježíš Kristus, střed Nového zákona (*M. Hájek*) 89

dějiny

Kšaft Bratra Lukáše (*red*) 92

Osmičková výročí? (*red*) 94

Catharina Maria Freymann (*K. Rühle*) 95

unitas fratrum

Synod v Surinamu 98

„Zastávka“ v Chotěbuzi 98

Sestra Libby Mitchell (*mu*) 99

z církvi doma i ve světě

90 let ČCE (*red*) 100

Žijme svobodně (*J. Ruml*) 101

Křesťané v Iráku (*red*) 102

Církev a sociální vyloučení 103

Ekumenická konzultace o křtu 104

náš seniorát

Konvent 2008 (*J. Polma*) 105

Zpráva o sjezdu mládeže (*aha*) 105

čtení k adventu

Mesiánští židé (*mhl*) 107

Advent (*D. Sedláčková*) 108

Jan Karafiát a Obnovená jednota (*red*) 109

Advent (*K. Toman*) 111

Ráj srdce

Vánoční zvěstování

(*A. Silesius - M. Matouš*)

Nové Bratrské Listy

10. ročník (2008)

Vydává OCHRANOVSKÝ SBOR při ČCE

v Praze, Čajkovského 8, 130 00 Praha 3.

tel: 224 941 870

e-mail: uf.praga@centrum.cz

Registrováno pod zn. MK ČR E 12555

editorial

Milí čtenáři,

Nové bratrské listy završily tímto číslem deset let své existence. Jako časopis určený především pro sbory Ochránovského seniorátu přinášel a přináší hlavně informace a zprávy z české i světové Unitas fratrum, informuje o jejích radostech i problémech, jak se o nich redakce dozví.

Kdo jste četli náš časopis pozorně, můžete říci, že jsme nesplnili záměr přinést v každém čísle příspěvky na téma: co dnes potřebujeme. Očekávaná odezva se nekonalala, redakce tedy neměla z čeho rubriku vytvářet. Že bychom vlastně nic nepotřebovali? - Dalo by se to zbožně zamaskovat, že snad umíme, spolu s apoštolem, mít dost na Boží milosti, ale tím se otázce jenom vyhneme. Hledat na ni odpovědi nám zůstává jako oteřený úkol.

Zatímco v našem seniorátě proběhla v letošním roce řada potěšitelných událostí a změn, ve světě kolem nás, alespoň se to zdá, spíš přibývá násilí, zoufalství a bolesti. Při afrických březích řadí „piráti z hladu“ (?), v Indii teroristé z nenávisťi, ve světovém finančnictví zase krize z neodpovědných spekulací. V českých krajích došlo k volbám a výsledkem jsou podivné a podezřelé koalice, spousta hádání a obviňování.

A do toho nastal advent - připomenutí, že přichází ten, který zváží a zhodnotí všechno, o co se my lidé bojíme, rveme, hádáme, soudíme - a nebo o co přicházíme, protože to nevidíme, neslyšíme, nestojíme o to.

Jsme tedy znovu upomenuti, abychom se dali oslovit a učili se vidět, slyšet a přijímat. Otevřete brány hradeb srdcí svých - zpívá se v jedné známé duchovní písni. Dejž nám to Pán Bůh v letošním adventu.

Jindřich Halama Jr.

kázání

Nebát se a doufat

Neboj je, vždyť já jsem s tebou, nerozhlížej se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvahu, pomoci ti budu, budu tě podpírat pravici své spravedlnosti. (Izajáš 41,10)

Bratři a sestry,

možná, že i nejednoho z vás napadly následující myšlenky. Prostředí, ve kterém se pohybujeme, okolí předvánočně vyšňořené, sváteční nálada, která na nás dýchá z mnoha stran, to všechno nestačí zakrýt skutečnost, že zlo, bolest, neštěstí, strach, zklamání, ale také samota či prázdnota tu stále drží významné pozice. Dovolují si každodenní provokace, proti nimž se dobrému nakloněný jedinec i celé organizace prosazují jen zvolna. Velmi těžce.

A nepohybuje se někdy i celá křesťanská náplň adventu a vánočních dní spíš v oblasti našich zbožných přání? Vždyť kolikrát jsme si již řekli, že ten letošní advent prožijeme opravdu ve větším klidu než loni a zase nás pohltila práce, úklidy, shánění a jiné úkoly. Otázkou zůstává, zda to všechno bylo tak důležité a zda nám to pak sváteční štedrovečerní posezení opravdu vynahradí.

Nedosti na tom. Je to zvláštní, ale existuje řada lidí, kteří od vánoc mnoho nečekají. Dokonce se i těchto někdy tak trochu povinných dní radostí a štěstí bojí. A mají k tomu své důvody. Tady nic nezmůže údiv ani kritika. Spíše zamyšlení, že je škoda, když se nesazíme jeden druhého pochopit, když podceňujeme rozhovor na téma, o němž si myslíme, že je zbytečné. Nejsmutnějším faktorem pak zůstává - neschopnost udělat si čas. Na rozhovor, na přemýšlení, na druhé i na sebe sama.

Všechny tyto zjistitelné skutečnosti nás pak nutně staví před otázky - nenamlouváme si právě o vánocích, že rozumíme jejich pravému významu? Dovedeme si tyto dny představit bez všech typických zvyků, symbolů či doplňků, jako je kapr, stromek nebo rodinná pohoda, dojemná slova o lásce a pokoji či zjihlé tváře kolem nás? Nechceme někdy i návštěvou bohoslužeb zastřít jakousi vlastní nejistotu a rozháranost? Neschopnost opravdu přijmout, co nám Ježíš nabízí? Co je pravé a co pouhá zástěrka? - A přece nás ani tyto úvahy nemají vést ke skepsi, jež je dnes častá a čitelná z názorů i jednání mnohých.

K podobné ochablosti se kdysi dopracoval i prorok Eliáš (1 Královská 19). A to měl za sebou vítězný zápas s bálovými proroky na hoře Karmel. Nepodařilo se mu totiž zapůsobit na královský pár, Achaba s Jezábel. Ocitl se na černé lizině, a tak nezbývá, než aby zachránil holý život útekem. Ale v hlavní roli zde není ani tak nebezpečí zvenčí, nýbrž právě prorokova malověrnost. Člověk se mu ani nediví. Tolik se namáhal, tolik toho vykonal a žádný výsledek. Eliáš si ovšem nic nenamlouvá, nezastírá, přiznává se, že má pochybnosti: Lze Boží věci v tomto světě, který je orientován úplně jinam, vůbec nějak prosadit? Je tu někdo, kdo chce slyšet pravdu? Koho zajímá, kdo je Bůh a co chce? Proč vlastně musel Ježíš Kristus přijít?

Anebo se veškerá lidská ochota naslouchat těmto věcem vybíjí jednou ve snaze získat, urvat pro sebe co nejvíc, jindy člověk pouze ochotně připouští, že na těch vánocích přece

jenom něco je. Takové pěkné a má to tradici. A mnozí v masmédiích i za peníze vzpomínají, jaké to bylo dříve.

Ale nebudme nespravedliví - co mají říkat? Odkud má náš svět vědět o hloubce vánoční zvěsti, když my, zasloužilí církevníci, máme nejednou s Eliášem pocit, že nemá valnou naději o jiné poznání ani zápasit. I v letech svobody si připadáme odstrčeni, v našem prostředí dokonce i zastíněni jinou církví. Ale není to všechno i trochu jinak? Nemá právě podobné myšlení svůj počátek v naší ochablosti? V prosté skutečnosti, že jsme se stali pouhými duchovními konzumenty? - Mám za to, že nám příliš nepomůže argument: tak se to dělalo vždycky. Po světě běhá nejeden pokřtěný nositel Ježíšova jména, vůbec se k církvi, natož k Ježíši, nezná, ale nám to nějak nevadí. Občas někdo mezi nás přestane chodit - a zase se nic neděje. Spousta nás přichází - ale pouze jako spotřebitelé. Ježíš nás však volá, abychom byli podílňíky, účastníky jeho poslání.

Možná pro to všechno naše víra jen málokdy někoho osloví. Možná proto nás samotné tu a tam přepadne elišovská trudnomyslnost. Možná proto čas od času, když zazní naplno, odhalí zvěst vánočního evangelia falešný kolorit a poezii těchto dní. Co nám pak zbude?

Adventní ujištění starozákonního autora: „Neboj je, vždyť já jsem s tebou, nerozhlížej se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvahu, pomoci ti budu, budu tě podpírat pravici své spravedlnosti.“ - To není laskavé zamhouření oka nad našimi nedostatky. To je zvěst o milosti. A ta milost je především v tom, že smíme slyšet i sami poznávat - Boží věc není v tomto světě ztracena. Ani našimi pochybnostmi, ani tím, že nedokážeme ty druhé oslovit, ani naši liknavosti.

Neboj se! Nikdo z nás. Bůh nám přichází na pomoc. Chce nás vytrhnout z pasivity i ze sladkého ukolébání. Chce nás povzbudit k zápasu. Zápasu, který může mít různou podobu, ale jde o to, abychom zápas byli ochotni podstoupit.

Nebojme se! I v těch největších zmatcích, bouřích života, prohrách, zklamáních či neštěstích je možné si zachovat jasnou mysl pro Boží věci. Vidět, že jeho dílo pokračuje. Neboj se, já jsem s tebou, jsem tvůj Bůh, dodám ti odvahu. To je jasné Boží slovo proti naší dezerci a rezignaci. Ne rozkaz, ale konkrétní slovo pomoci.

Co s ním uděláme? Jak s ním naložíme? Snad nejlepší bude to, co udělal nakonec Eliáš. Posílen jde na horu Oreb. Proč zrovna sem? Protože tady to všechno začalo. Tehdy, když nastal den povolání Mojžíše, začaly se odvíjet nové dějiny starozákonního lidu. Tady byla později uzavřena nová smlouva mezi Hospodinem a lidem vyvedeným z egyptského otroctví. Eliáš se tedy vrací k počátkům celého Božího lidu. Jde hledat základy. To je asi nejmoudřejší jednání ve chvíli zklamání, skleslosti, v čase pochybování o sobě samém, ale i tehdy, když si něco namlouváme a kdy přání bývá otcem myšlenky. Vrátit se k základům.

Z bible víme, že tím jediným základem, mimo nějž žádný nemůže být pro církve položen, je Ježíš Kristus. Všechno stojí na tom, který přišel do našeho světa, aby každému z

nás ukázal tu správnou cestu, před každým otevřel dveře, nad nikým nezlomil hůl. Přišel skromně až nenápadně jako služebník nás všech.

Eliáš v důležité chvíli svého života nepřeslechl tichý hlas pomoci. Naslouchejme mu i my. Chce nám říct - člověče, díky Ježíši Kristu můžeš mnohé, ale především vždycky věřit a doufat!

Pane Ježíši Kriste, dej nám, prosíme, pevnou víru, že tvá láska je s to překonat naši neurčitost a nevýraznost, které tolik problematizují, a často zbytečně, náš současný život i naše letošní vánoční očekávání.

Amen.

Jan Krupa (farář evangelického sboru ve Velké Lhotě)

biblické studie

Ježíš Kristus, střed Nového zákona i celé bible

Mesiášské naděje

Jak vlastně souvisí křesťanství se Starým zákonem? Starý zákon je velice zvláštní kniha: náboženská normativní kniha izraelského lidu - která je svědectvím o jeho dějinné prohře! Dosvědčuje po prvotním rozmachu jeho duchovní úpadek a politický sestup, rozpad jednoty, vyvrácení obou jeho státních útvarů, vyhnanství, porobu a závislost. Ale dosvědčuje také, jak se v něm probouzejí naděje, obrácené vpřed. Žádná prohra nezdolala tento lid nadobro. V decimovaném zbytku dál existuje a obrací oči k víře, že po selhání pozemských vládců přijde pravý král Boží - Mesiáš. Právě na toto očekávání Nový zákon navazuje a odpovídá.

Jaký je smysl jména Mesiáš? Víme snad, že je z hebrejštiny (*mašiach*) a znamená „pomazaný“; naráží se tím na rítus ustanovení krále - král byl rituálně pomazán posvátným olejem. Slovo přešlo i do moderních jazyků - mluví se o mesianismu jako o víře ve spasitelné poslání. Mesiášem je někdo, kdo má vyřešit všechny nesnáze, vykoupit ze všeho trápení, zachránit ze všeho ohrožení - přinést lidstvu konečné vysvobození.

Židovské představy o Mesiáši byly ovšem značně rozmanité. Byly tu vlastenecky královské, mocenské představy o zázračném vladaři, který divotvornou mocí pokoří nepřátele a spolu se svým lidem se ujme vlády na světě. Snadno se rozumí, že tyto představy v římské době velice ožívaly. - Ale byly tu také univerzalistické sny o jakémsi duchovním přemožení světa i spekulace o nadvládě nad světem, která neviditelně už je nastolena a v postupných dějinách se projeví viditelně. Těmito představami dýchá takzvaná apokalyptika, jinotajná literatura bezmocného lidu, který se utěšuje vidinami nezvratné budoucnosti. - Ve farizejském zákonictví ustupuje význam Mesiáše fakticky do pozadí. Farizeové jsou natolik soustředěni na vlastní zbožnost, že od Mesiáše očekávají především potvrzení své spravedlnosti a ocenění před očima nevěřících.

Jaké je mesiášské poselství Nového zákona? Vlastenecky královské a samospravedlivě sebevědomé pojetí Mesiáše mezi Ježíšovými současníky vysvětluje, proč se Ježíš mesiášskému označení vyhýbal. Spíše užíval dvojnásobného (apokalypticky jinotajného) titulu „Syn člověka“. Ale ti, kdo v něj uvěřili, po jeho ukřižování a vzkříšení rozeznali v něm očekávaného Mesiáše a jako Mesiáše ho začali vyznávat. I v tom, že byl nepochopen, odmítnut vlastním lidem, ukřižován, spatřili zjevení jeho spasitelné cesty, kterou Bůh dosvědčil jako pravou, když ho vzkřísil z mrtvých a dal mu plnou moc. A tak vyznávají svědkové Nového zákona, že Ježíš z Nazaretu je očekávaným Mesiášem (řecky Kristem).

Tato zvěst ovšem naráží. Apoštol Pavel v prvním listu Korintským píše, že je „pro Židy pohoršením, pro Řeky bláznovstvím.“ Židovstvo pobuřuje myšlenka trpícího, pokorného, tichého Mesiáše, plného smíření, a ne odvety. A řeckému světu je nesmyslem, jak by mohl Bůh konat své dílo v tělesném, přemoženém, zemřelém člověku Ježíši - podle některých z nich mohla být dokonalost myšlena jen ve světě absolutních idejí. Křesťanské společenství věří v Ježíše Krista - Mesiáše, který se ujímá vlády a panuje zcela jinak, než si lidé představují.

Svět, do něhož přišel Ježíš

Praví-li se na jednom místě v bibli (Ga 4,4), že Ježíš Kristus přišel, „když nastala plnost času“, nemůžeme tomu rozumět ve smyslu nějaké filosofie dějin nebo hodnocení jejich vývoje. Čas života Ježíše Nazaretského nebyl vrcholnou dobou epochy antiky, ale ani dobou její nehlubší krize. Spíš měl ráz období přechodu, kdy navenek ještě staré pořádky fungují, ale pod povrchem již probíhá kvašení změn.

Politicky byla vlastně Římská říše na vrcholu moci, když Ježíš přišel na svět. Narodil se „za císaře Augusta“ (Lk 2,1), tj. Octaviana Augusta (27 před Kristem - 14 po Kristu), nástupce a dovršitele imperátorské ideje Gaia Julia Caesara. Oblast židovská byla v době Ježíšova narození ještě v rukou Herodových (Mt 2,2) a tvořila formálně samostatný, ale ve skutečnosti závislý satelitní stát. Než Ježíš zemřel, nebylo už herodesovského státu. Judea byla přivtělena přímo pod římskou správu jako provincie, kterou spravovali císařovi zástupci, v době ukřižování Ježíše Pontius Pilatus (roky 26-36). A v zemi doutnal nepokoj.

Byla to snad jenom kněžsko-patricijská strana saduceů, která byla ochotna spokojit se s uznáním svobody chrámové bohoslužby a jisté náboženské samosprávy, a jinak respektovat vševládné impérium. Ale její vliv mezi lidem byl neveliký. - Duchovně ovládala židovstvo strana farizeů, která se nikdy s římskou nadvládou nesmířila. V odporu k ní vyhrcovala náboženskou svěbytnost lidu, pěstovala pocit výsostné vyvolenosti, kladla na jednotlivce vyhraněné požadavky odlišnosti od pohanského prostředí a doufala, že touto statečnou věrností až do nejmenších zásad přiměje Boha k spravedlivému osvobozujícímu zásahu.

Byla tu bratrstva (jejich ráz nám v nedávné době osvětlily archeologické nálezy v Kumránu), která z oddělenosti Božích dětí vyvodila odloučení od světa a rozhodla se pro pouštní samotu. A byli tu radikálové (zélóti - horlivci), kteří v Božím jménu neváhali chopit se skryté dýky a za konspirativních podmínek připomínat Římanům vždy novými mstivými zásahy jejich vetřelectví.

Tato stále živěná nevěle porobeného lidu vyvrhla nakonec v tragické židovské povstání, ještě než vznikla evangelia, písemné zprávy o Ježíšovi. Povstání, potlačené Vespasiánem a

Titem, znamenalo konec židovstva v biblické podobě: konec Jeruzaléma, konec chrámu, konec obětní bohoslužby (r. 70 po Kristu).

Ale hnutí Ježíše Krista nebylo už závislé na židovstvu. Odhodlaně překročilo jeho hranice ještě před pádem Jeruzaléma a odezva mezi pohany předčila všechna očekávání. Stará náboženství antických bohů dohrála svou roli. Státní náboženství císařského kultu dávalo příliš málo duchovního uspokojení - zůstalo osobivou imperiální doktrínou. Byla tu ovšem obrovská nabídka mystérií a gnosí, jakési pestré kosmopolitní směsice pozdně antického ovzduší - ale tyto nábožensko-teozofické spekulace zůstávaly příliš elitní, zasvěcenecké, sublimující denní konkrétní život.

Do tohoto světa vstoupilo svědectví o Ježíši, narozeném z ženy, vzkříšeném z mrtvých, shromažďujícím utmáčené a bezcílné, naplňujícím život svých vyznavačů pokojem, radostí a láskou. Do pouhých dvou set let byly skupinky křesťanů rozsety po celém území římského impéria.

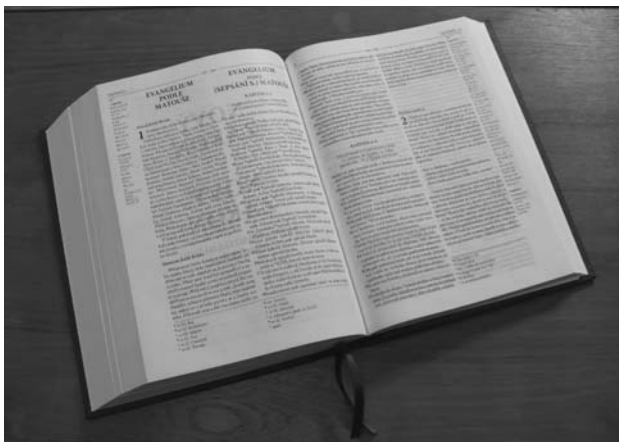
Ježíš jest Kristus (Mesiáš)

To je programatické vyznání, jež nám na pozadí Starého zákona přináší Nový zákon. To jest: v tomto tesařově synu, galilejském muži, ukřižovaném za Pontia Piláta, jest přítomen očekávaný, toužený Vykupitel, rozřešení všech našich bolestných otázek. Toto paradoxní, překvapující vyznání je středem bible.

Kdo hledá v Písmu svatém moudrost, etiku, naučení jak žít - najde je. Ale není to vlastní střed Pisma. Kdo se zaujme literární krásou této prastaré knihy - přijde si na své. Ale ovšem, ve své umělecké úrovni mu bible zůstane knihou mezi jinými vynikajícími díly světové literatury. Koho poutá starobylé vyprávění z dávné kultury lidstva - v bibli se s ním shledá. Ale ani to není na bibli jedinečné; zachovaly se nám jistě i jiné starobylé, ba ještě starobylejší dokumenty.

Zvláštní ráz bible je v tom, že chce vydat svědectví o živé osobnosti - ne bývalé, ne o jednom z velkých mrtvých lidské historie, nýbrž o živém, vzkříšeném, přítomném Ježíši Kristu. Střed bible je vlastně mimo ni: v živé osobnosti Ježíše Krista. Bible není korán, nezprostředkuje spásu svými větami a výroky. Nebudeš vysvobozen ani tím, že jim budeš zbožně naslouchat, ani tím, že se budeš podle nich svědomitě řídit. Spasen budeš, až se setkáš s tím, k němuž bible ukazuje: s Nazaretským Ježíšem, Mesiášem.

Avšak: jestliže Ježíš je živý, nemůžeme se s ním setkat také jinde a jinak, jsme vázání na tuto dávnou knihu? Pravda jest, že se s živým Ježíšem setkáváme prostřednictvím jeho Ducha, a to nejen v četbě či poslouchání výkladu bible.

Může nám vstoupit do cesty výslovným svědectvím těch, kdo v něho uvěřili; můžeme se s ním setkat jako v odlesku na jednání těch, kdo se jím dají vést, ano dokonce se projevuje jeho přítomnost i nezbadatelným tlakem na naše rozhodování. Ale zůstaňme střízliví: tlak na naše rozhodování působí nejrůznější okolnosti, lidé obražejí svým chováním různé vlivy, v jejichž silovém poli se ocitají, lidé mají rozmanité zkušenosti, o nichž svědčí jako o tom, co prožili. Jak rozeznáme, kdy jde opravdu o Krista Ježíše a kdy o jiného Krista, falešného spasitele, nebo vůbec jen o nějakou domněnku? Ježíš Kristus může být lidským rozpoznáním i svědectvím zamřzen, zkreslen, zaměněn za někoho jiného!

Tu je třeba se vracet „k pramenům“. Svědectví prvotních svědků v Novém zákoně nám trvale ověřuje Ježíšovu totožnost. Dějinná zkušenost ukazuje: když církev bibli odložila stranou, vyznáváný Kristus se vždy více stával abstrakcí, modlou, průmětem lidských idejí. Když sáhla znovu k biblickým pramenům, začal k ní znovu mluvit živý, nemanipulovatelný Kristus.

Zcela prostě se ve své víře stále znovu odvoláváme k biblickému svědectví. Jestliže nám někdo chce kázat ve jménu Ježíšově něco, co si na stránkách Nového zákona nemůžeme ověřit jako shodné s Ježíšovými slovy, činy a příběhem, nemůžeme mu popřát sluchu: nekáže Ježíše Krista.

Miloslav Hájek (z knihy Hovory s bibli, Kalich 1991)

dějiny

Křaft Bratra Lukáše

Jedenáctého prosince letos uplyne 480 let od úmrtí Bratra Lukáše Pražského. Jako jeden z nejdůležitějších představitelů staré Jednoty bratrské je nám poměrně dobře znám, mnohokrát jsme o něm četli a slyšeli. V bratrské knize úmrtí (někdy zvané Nekrologium, vydal v roce 1863 Antonín Gindely ve Vídni) nacházíme text, který myslím není v církvi obecně znám. Pisatel (s největší pravděpodobností Jan Blahoslav) jej nazval křaftem Bratra Lukáše a celý jej do knihy zapsal. Přetiskujeme jej s pravopisnými úpravami, aby byl lépe čitelný, ale bez úprav jazykových - tedy doslova, i s některými zvláštními tvary a obraty.

Léta Páně 1528. Ten pátek před svatou Lucií umřel B. Lukáš v Boleslavi, a B. Michalec byl tomu přítomen. Muž mocný v slovu i v skutku, po 11 hodině, a pochován v klášteře v sobotu po 16 hodině. Okolo 70 let živ byl. Biskupem byl okolo let 28. Všech pět stupňův neb hřiven ouřadu v pěti letech od počátku svého k Bratřím přijítí přijal. Prvé byl bakalářem v Praze. Kterýž v nemoci své křaft tento učinil, a jej kněžím a služebníkům Páně v Jednotě pozůstavil.

Léta Páně 1528. Roznemohl sem se a dlouhý čas ležel sem až do svatého Martina. Kdež potom znamenaje nebezpečensví života mého a nevěda, ponechá-li mě Pán Bůh v životě tomto, čili rozdělí duši s tělem a pojme, pilnost sem měl a mám, abych se při mém vlast-

ním spasení spůsobil (a vám tudíž což sem posloužil k témuž spasení), což mohu k Bohu v smlouvě i v posvěcení, v obnovení i v opravení, i v napravování vin a nedostatkův podle řádu ospravedlňování podstatných i služebných, na péči maje Kristovo promluvení: I co platno člověku, by vešken svět získal, a své duši uškodil, i kterou dá odměnu za duši svou. A s ostatkem (oči své ponížené obracuje k Bohu) skrze Krista se dověřuji i poručím Bohu, aby on mne ráčil ve všem tom v pravdě spůsobiti, jakýž mám státi před stolicí syna jeho k přijetí požehnání.

Strany pak svěřené služebnosti Nového svědectví, a ovšem v prvotnosti k službě mezi vámi v Jednotě, kterouž sem vedl ač nestatečně a zpozdile příliš, z čehož se vinen dávám Pánu Bohu i vám. Však jak moha, řečí i psáním i skutkem požíval sem jí: A jestliže Pán Bůh mne ráčí skrze smrt složití, prosím sneste i odpusťte mé viny i nedostatky bez nichž sem nebyval. Za to každého obzvláště i všech spolu žádám. A po smrti mé již to místo [*totiž uprázdněné místo biskupa*] opatřte, tak jakž vás Pán Bůh naučí. Neb ač pro rád a pro potřebu mnohou já jeden na tom místě ustaven sem, však sem zkusil, že tomu místu dosti sem činiti nemohl, a ta břemena na mne vložena nésti. Jedno - pro péči a správu lidu k němuž sem přivázán, všecku pastýřskou práci vésti; druhé - pro sešlost zdraví mého; třetí - pro vás a t. d.

A protož nenaleznete-li dostatečného k tomu místu, radil bych, aby dva na Moravě a dva v Čechách v krajích slušných ustaveni byli v řádu, k dílům a k břemenům těm. A v Ouzké radě, aby toliko z těch jeden byl postaven k soudu zavírání, a což potřebí i k ordinování.

A ten se mi zdá nejpráhodnější: B. Martin Škoda k té prvotnosti, a jiní suffrachanové [*podřízení biskupové*] buďte. A přihlédejte k sněmům, k radám a k ustavením obecným.

Co se pak spisův dotýče, skrze mne psaných a vámi přijatých i stvrzených, vy víte, že by již neměli moji býti samého, ani slouti, ale jako jednoho z vás a po mé smrti vaši. Protož v vašich rukou sou i býti mají, nakládati s nimi jakž příčina a potřeba ukazuje. Při nichž cožkoli odporného víře a Jednotě bylo by nalezeno, věřím, že to opatříte jakž užitek pravdy i lidu seznáte v Jednotě k spasení.

Co se pak tkne peněz, které mně v ruce přišly od rozličných osob, víte, že sem je vynaložil s vědomostí vaší na imprimování [*tisk*], a málotě co zbylo, kromě dluhu impresorova, kterýž okolo dvou set dlužen, zaž prosím, abyste mu milost učinili, nebo jest pro nás zašel. Pakli se vám nezdá, máte na Moravě mé peníze, vyupomínejte sobě. A pomněte na chudé, zvlášt na správce a na jáhny a na kněží i na pomocníky, i na chudé vdovy, sirotky, řemeslníky a zvlášt na ty, jenž od statkův vyhnáni. Jáť sem rád rozdával a čím sem víc dával, tím vždy víc přibývalo. A rád bych dával, z milosti by jedně bylo komu, a nerád vidím pokladův. I vás napomínám k témuž, o chudé péči mějte věrnou. Však toho nazbyt bude, věřte Pánu Bohu.

A pilni buďte sebe i všeho stáda, nad nímž vás Pán Bůh postavil k správě. A již neshledám-liť se s vámi, Bůh Otec v Kristu Ježíši skrze Ducha svatého požehnej vás ve vsí milosti a v pravdě i v práci spasitelné. A rač vám dáti k práci snažnost pilnou a zachovejž vás v lásce, v jednotě, v svornosti a v pokoji svatém, bez žaloby až ke dni příští svého. Ku pomoci toho a k službě poručím vám gruntní a základní věci, kteréž Bratří čtli zde a t. d.

Prosím, všechněm věrným oznamte mou důvěrnost a poslušenství v Jednotě, žeť na tom umírám. A k témuž je napomínám, aby se v tom posilnili a stáli byli až do konce, bdíce ve

vší ustavičnosti k Bohu. A z té upřímé důvěrnosti a z poslušnosti Bratrské lásky aby naději skrze Krista k Bohu měli spasení svého.

Také všem oznamte, ať mými spisy nižádný nic nedělá proti Jednotě a poslušnosti Bratří. Neb sem se já se vším dověřil i dal Jednotě, a Jednota je v moci své má, jako vlastní tím hýbati jakž potřebl.

Budtež milosti Boží všickni poručeni. Amen.

O tomto muži lépe jest tuto nic nepraviti, jestliže bych mnohé věci opustě, málo něco připomenul, aby nebylo řečeno, že sem nic anebo příliš málo pověděl.

Sumou nikdá muže takového v Jednotě nebylo. Dejž nám a stádcí svému Pán mnoho takových tak věrných, pilných, učených a nedadoucích se přemoci mužův. I. B.

Osmičková výročí?

V letošním roce jsme byli opakovaně upozorňováni na důležitost roků končících na osmičku v českých dějinách. Je pravda, že se v těchto letech odehrála řada velmi důležitých dějinných událostí, ale na druhou stranu je pravda, že v běhu dějin už nastalo tolik věcí, že při troše snahy můžeme doložit mimořádnou důležitost let končících na kteroukoli číslici.

Nicméně, když už jsme vzpomněli úmrtí Bratra Lukáše, můžeme se letmo podívat na dějiny Jednoty a úmrtí jejich služebníků:

- 1498 zemřel B. Jan Klenovský, jeden ze zakladatelů Jednoty
- 1518 zemřel B. Tůma z Přelouče, jeden z prvních kněží Jednoty, ustanovený 1467
- 1548 zemřel B. Jan Wolf, bratrský kněz a člen Úzké rady, skladatel duchovních písní. Ve zpěvníku od něj máme píseň Ó Kriste hříšným žádoucí.
- 1568 zemřel B. Jan Jelecký, správce sboru ve Fulneku a skladatel duchovních písní. Pracoval zvláště na německém kancionálu Jednoty 1566, přeložil do němčiny např. Augustovu píseň Aj, jak jsou milí...
- 1588 zemřeli hned tři biskupové Jednoty bratrské: B. Jan Kálef (v Brandýse nad Orlicí), B. Jiří Izrael (v Lipníku nad Bečvou) a B. Jan Abdiáš (v Přerově).
- 1598 zemřel B. Jan Němčanský, biskup Jednoty
- 1608 B. Šimon Teofil Turnovský (viz článek v č. 1 tohoto ročníku)
- 1618 zemřel biskup B. Matěj Cyrus, správce Betlémské kaple

A chceme-li k tomuto vzpomínání připojit i Obnovenou Jednotu v Čechách, pak před 20 lety (1988) zemřel bratr kazatel dr. Miroslav Plecháč. Mnohem důležitější než data a statistiky však je služba, kterou konali a to, že nám zanechali dědictví, o které se máme starat. K čemuž nám dopomáhej Bůh.

(-red-)

Catharina Maria Freymann

(16.12. 1708 - 1. 9. 1791)

Mezi svobodnými sestrami v prvních generacích Obnovené Jednoty nacházíme zajímavou a výraznou postavu, sestru Freymann, vnučku českého exulanta v Norsku, která se připojila k Jednotě. Od jejího narození uplynulo právě v této době 300 let.

Catharina Maria se narodila v Kristianii (dnešní Oslo) jako vnučka českého exulanta. Dědeček, podle jejích vlastních slov, pocházel z Českých Bratří a za pronásledování odešel do Norska. Norsko bylo sice formálně luterské, protože tu byla reformace úředně zavedena dánským panovníkem (Norsko patřilo politicky po staletí k Dánsku, za Napoleonských válek jej Dánové museli postoupit Švédům a teprve 1905 se stalo zcela nezávislým státem), ale na počátku 18. století tu byl znát především „mravní rozklad“, „luxus“ a „pohanská pověřivost“ - alespoň tak zněl názor pietisticky orientovaných kazatelů.

Pietismus se v Norsku začal prosazovat na začátku 18. století, působením především Hallských pietistů, ale i Ochranovských. Catharina měla příklad niterné víry ve svém otci, který si zřejmě uchoval některé rysy bratrské zbožnosti. Když jí bylo 20 let, její otec zemřel a ona byla svěřena do péče jedné rodiny v Tottenu. Brzy na to ji nacházíme mezi pietisticky orientovanými lidmi, kteří utvořili konventikl, jak se tehdy říkalo (dnešní řečí domácí skupinku), scházející se k pobožnostem.

Nikdy neměla touhu se vdát, naopak, když ji chtěl otec jako patnáctiletou provdat, uprosila ho, aby to nedělal a on jí slíbil, že ji nebude nutit k žádnému sňatku proti její vůli. Po smrti otce, když jí bylo 22, ji chtěla provdat matka za jakéhosi věřícího důstojníka. Catharina se zdráhala a když tento důstojník náhle zemřel, napsala si do deníku: „a tak mi od toho všeho Spasitel pomohl.“

Její orientace připomínala životní cestu řádových sester - vědomí, že její život patří Spasiteli a nikomu jinému, sebezachopení jako „nevěsty Kristovy“. O jedné své důležité zkušenosti napsala: „...hovořila jsem se svým Pánem, a tu se přiblížil mé duši a dal mi okusit svou lásku víc než kdy předtím. Ležela jsem jako milující hříšnice u jeho poraněných nohou, v blaženém poznání a jistotě, že jsem i přes všechnu hříšnost jeho a jeho zůstanu. Od té doby jsem se jej mohla držet pevněji než svého vlastního života.“

Už od počátku byla velmi aktivní a výraznou pastorační pracovnící, ve svém životopise si poznamenala: „Spasitel mne z milosti použil jako nástroj ve své ruce, takže jsem mohla některým duším ukázat cestu k Němu a mít radost, když jsem viděla, jak byly zachráněny.“

V roce 1733 se vrátila k matce do Kristianie, navazovala styky s probuzeneckými lidmi a skupinkami a o dva roky později se rozhodla založit dívčí ústav, kde by se starala o děvčata od 14 do 24 let, vyučovala je a duchovně o ně pečovala. Počet těchto dívek kolísal od pěti až do šedesáti, byly to dcery většinou z „lepších rodin“, důstojníků, státních úředníků, farářů a významných občanů.

O Zinzendorfovi uslyšela Catharina poprvé ještě v Tottenu a zprávy o životě v Ochranově, které do Norska dorazily, přijímala s nadšením. Když měli Bratři přijít v roce 1737 do Kristianie, hájila je proti místnímu biskupu, který byl nad jejich příchodem „velmi rozduřený“. Jako u všech nových a nápadných hnutí byly i proti Bratrům výhrady a nepřátelství. Během shromáždění v roce 1738 přišla městská stráž s příkazem Bratry zatknout a vsadit do vězení. Catharina díky svému vlivu dosáhla toho, že Bratři byli pouze zapsáni a předvoláni k místnímu soudu. Žaloba proti nim byla na její zásah později vzata zpět, neboť dánský král, „milovník Ježíše“, jí byl příznivě nakloněn. Podobné případy líčí ve svém životopise třikrát. Protivenství vycházelo od „nepřátelských“ měšťanů a od nového biskupa Kristianie a neváhalo užít i podplácení městských povalečů, aby vyvolali neklid a obrátili mínění proti Bratrům.

Catharina Freymann pracovala po léta ve svém dívčím ústavu a se svobodnými sestrami. Překládala duchovní písně do dánštiny, udržovala kontakt s probuzeneckými skupinami, vedla shromáždění, předčítala při nich Ochranovské zprávy i kázání. Mezi ní a Bratřími v Německu i Dánsku vznikla pravidelná korespondence. Měla touhu přijít do Německa, ale byla požádána, aby ve své práci vytrvala, dokud bude moci. V Norsku byla známou postavou, dokonce ji farář v Bergenu požádal, aby se ujala práce se ženami v jeho sboru. Vydala se na tuto cestu, ale zdržela se řadu měsíců jinde, kde ji rovněž žádali o službu a v Bergenu nakonec působila jen jeden rok. Její touha připojit se k Jednotě však byla velká a v roce 1741 se definitivně rozhodla odejít z Norska.

První sbor, kam přišla, byl holandský Herrendyk, kde byla po šesti týdnech od svého příchodu, na podzim 1741, přijata do sboru, čímž se splnilo její dlouholeté přání. Napsala si o tom: „Byla jsem teď konečně ve svém živlu a cítila jsem se nepopsatelně šťastná... Všechno pro mne byla milost a moje oči byly jen zřídka suché, když jsem v tomto malém sboru, kde vládla láska a jednota, cítila blízkost Spasitelovu.“

Po necelém roce přišla Catharina do Herrnhaagu, kde se právě zakládal dům svobodných sester a kde byla pověřena pastorační péčí. V roce 1743 se poprvé v životě dostala do Ochranova, kde působila v chóru svobodných sester. V Ochranově nakonec žila po celý zbytek svého života, s krátkými přerušeními, když sloužila dočasně jinde (např. v letech 1760-1762 pracovala opět v Norsku).

Postavení svobodných sester v Jednotě, jejich společný život, podobný životu řeholnic, bylo něco pro svou dobu zvláštního a výjimečného. Žena se podle obecného mínění v evangelických církvích měla věnovat domácnosti, svému muži a dětem. To, že v Jednotě bylo uznáváno povolání žen stejně jako mužů ve službě evangeliu, bylo zvláštním rysem.

V Jednotě byla oddělená pastýřská péče o muže a ženy programově organizována, sestry měly zřízeny své funkce vychovatelek, dohlížitelek, pastoračních pracovnic. Sestra Catharina pracovala zřejmě nejen mezi sestrami, ale ve sboru vůbec, a zvláště, jak zaznamenali

jiní, „mezi mladšími sestrami a bratřími“. V chóru svobodných sester, kde trávila největší část svého života a práce, žila ve společném sesterském domě. Vydělávaly si na živobytí především ručními pracemi, předením, šitím, pletením, ale měly také školu, kde vyučovaly dívky ze selských a měšťanských rodin.

Sestra Catharina však působila i jako kazatelka, dochovala se o tom řada zpráv. Zajímavé je, že o tom mluví synodní protokol z roku 1747, kde čteme: „Kázala u Kristianie na poli, ale měla i řadu menších shromáždění, kde četla zprávy ze sborů, pořádala pravidelné modlitební dny, mluvila o heslech, nadhazovala různé otázky. Faráři jí k tomu sami dávali příležitost.“ Přitom sestra Catharina jela do Norska jako členka Jednoty až 1760, musí tedy jít spíše o vzpomínku na dobu, než vstoupila do Jednoty. Ostatně v Jednotě nemohly v té době být ženy kazatelkami - Zinzendorf byl osobně proti tomu, jeho názor byl, že kdyby mohly sestry zastávat vedoucí místa ve sboru, vedlo by to ke zmatkům. Naštěstí byly občas ženy, které tuto teorii porušily a sloužily ve vedoucích funkcích a někdy i kázáním. Máme záznamy o tom, že kázala Anna Doberová, víme, že Zinzendorfova manželka spravovala majetky, které na ni byly převedeny, jsou zmínky i o jiných případech, kdy se sestry, zvláště v misi, ujímaly kazatelské práce. Není zcela zřejmé, zda Catharina Freymann někdy v německých sborech kázala, jisté však je, že byla obdarována jak pastýřsky, tak slovem a sloužila jako svobodná sestra v Jednotě přes 48 let, až do své smrti „ve věku 82 let a 9 měsíců“. Pochována byla na hřbitově na Hutbergu.

(podle Kathariny Rühle, Lebensbilder aus der Brüdergemeine, Herrnhut 2007)

Synod v Surinamu

Trochu opožděně přinášíme zprávu o synodu Jednoty v Surinamu, který se konal již v létě. Důležitou změnou je nové vedení surinamské provincie - novým předsedou se stal na příští tři roky bratr Reynold Pansa, 44letý kazatel.

Práce v Surinamu není jednoduchá, neboť relativně velký počet sborů (přes 60) obsluhuje jen něco přes 20 ordinovaných kazatelů a je i značný nedostatek finančních prostředků. Jednota bývala v Surinamu největší evangelickou církví, ale ty časy jsou pryč, počet členů se už delší dobu stále snižuje. Může to být ještě stále důsledek politických změn, neboť Surinam, bývalá holandská kolonie, se stal nezávislou republikou až v r. 1975. To znamenalo mimo jiné, že se práce musela nadále spoléhat na místní zdroje, ne na finanční i personální zajištění ze zahraničí.

Zprávu o synodu podal jeho člen bratr Hans-Beat Motel, který pracuje na Holandských Antilách (do Evropy se má vrátit koncem jara). Po dlouholetém členství v synodu Evropské kontinentální provincie a několika Unity synodech je to třetí synod, jehož členem se, byť nakrátko, stal.

„Zastávka“ v Chotěbuzi

Před pár lety jsme přinesli zprávu, že Evropská kontinentální provincie otevřela novou práci v Chotěbuzi, při polských hranicích, místě, kde po sjednocení Německa prudce narostla nezaměstnanost a kleslo členství v církvích, dokonce i pod úroveň českých krajů (v Chotěbuzi uváděly některé průzkumy asi 15 procent křesťanů). Místní centrum, zvané „zastávka“, podle toho, že hned před domem je zastávka městské dopravy, oslavilo pět let od svého otevření.

Práce, kterou zde koná bratr Volker Mihan s manželkou Peggy, je velmi rozmanitá, vůbec to není tradiční misijní, natož pastorační a sborová práce. Vedle pastorační práce a rozhovorů je to především organizace setkávání a trávení volného času dětí i celých rodin, sportování, herna pro děti, rozhovory pro dospělé, společné zpívání.

Ve městě se už vytvořila určitá skupina stálých účastníků, dokonce aktivních spolupracovníků, kteří práci i finančně podporují. Potřeba takových služeb je však obrovská, dalo by se dělat mnohem víc - kdyby byli lidé a prostředky. Práci v Chotěbuzi podporují i mnohé sbory v EKP, jak materiálními dary, tak duchovně.

(Herrnhuter Bote)

Třicet let „otvírání dveří“ sestry Libby Mitchellové

Desítky našich českých sester ji znaly a znají. Libby Mitchellová, postavou drobná, duchaplná, s velkým smyslem pro humor, žije v anglickém sboru Jednoty bratrské v Baildonu. Do našeho povědomí vešla koncem 80. let svým vřelým vztahem k Jednotě bratrské v Československu.

Za jejího prezidentství v MWA (Moravan Women´s Association - Sdružení žen Jednoty bratrské) byla pozvána desítky českých a stejný počet německých sester z NDR k duchovním cvičením do Londýna a Ampleforthu. To byla skvělá Libbyina myšlenka, jak umožnit sestrám ze zemí za „železnou oponou“ týdenní i delší setkávání se sestrami ze Západu.

V červnu 1992 v roce 500. výročí narození J. A. Komenského zorganizovala autokarový zájezd britských žen do České republiky. Navštívily nejen významná místa české reformace v Praze, ale i kolébku Jednoty v Kunvaldě, a své putování zakončily návštěvou míst na Moravě, kde se Komenský narodil, studoval, žil a pracoval. Tato cesta se stala nezapomenutelnou pro všechny účastnice.

Libbyinu osobnost nemohu dokreslit jinak než vděčností za velkorysý peněžitý dar v líbrách pro finanční zajištění 2. evropského setkání žen Jednoty bratrské, které se konalo 24. - 28. srpna 1995 v Nové Pace pro 80 žen z Německa, Švýcarska, V. Británie, Sev. Irska, Holandska, Surinamu, Estonska a České republiky.

Letošní říjnové číslo Moravan Messenger přineslo osobní vyznání ses. Libby Mitchellové pod titulkem „Co pro mě znamenalo MWA“.

„Po letech jsem došla k závěru, že nejlepší věcí (někdy tou jedinou), kterou můžeme dělat pro naše děti a mládež, je „otvírat pro ně dveře“. Jestli jimi projdou nebo ne, záleží na nich. Já jsem si otevřela dveře pro MWA, protože mi chyběla setkávání. To rčení „Nikdy nevynechej shromáždění, nebo si budou povídat o tobě“ dostalo nový smysl, když mi jednoho dne ráno počátkem 60. let zavolal br. Bob Burd (předseda provinční rady), že jsem ve své nepřítomnosti byla zvolena vedoucí sesterského kroužku v Baildonu. To mě přivedlo do MWA a stalo se velkou částí mého života a nakonec v roce 1979 až do Výkonného komitétu, v němž jsem sloužila v různých funkcích s příležitostným přerušením třicet let.

Když toto píše, víří mi hlavou vzpomínky. Řízení minibusů do Stranraeru na severovýchodě a do Almondsbury na jihozápadě a do všech stanic mezi nimi. Organizování duchovních cvičení a hledání vedoucích pro ně. Mám stále dopis, který jsem dostala od ses. Mary Clare ze St. Peter's Horbury, která odpovídá na mé pozvání:

„Jsem strašně ráda, že jste mě požádala, abych vedla vaše duchovní cvičení v Ampleforthu. Před deseti lety bylo nemyslitelné, aby anglikánská jeptiška vedla duchovní cvičení pro ženy Jednoty bratrské v římsko-katolickém opatství.“

Hledání zbloudilých účastníků zájezdu v Praze a na trajektu v Severním moři, a na tomtéž trajektu další hledání lodního hospodáře, aby odřízl snubní prsten jedné z našich sester, která si zadřela něco do prstu, že otekl a podobal se velké vepřové klobáse v těstíčku.

Bylo mnoho dobrodružných zážitků, mnoho smíchu a málo slzí. Mnoho dveří se pro mě otevřelo, mnoho přátel jsem získala doma a v zahraničí, mnoha novým dovednostem jsem

se naučila - nikdy se mi ani nesnilo, že bych je byla schopna dělat - předsedat konferencím bylo jednou z nich!

Zlatým hřebem roku MWA byly nepochybně sjezdy a soustředění, jejichž pořádání se stávala stále obtížnější, ale dá-li Bůh, ať se ty sjezdy a MWA dále rozvíjejí a vzkvétají! Děkuji Vám všem, a bylo vás mnoho, kteří mi pomáhali a povzbuzovali mě. Chvála Bohu, že jsem těmi dveřmi procházela po všechny roky!“

připravila Marie Ulrichová

z církvi doma i ve světě

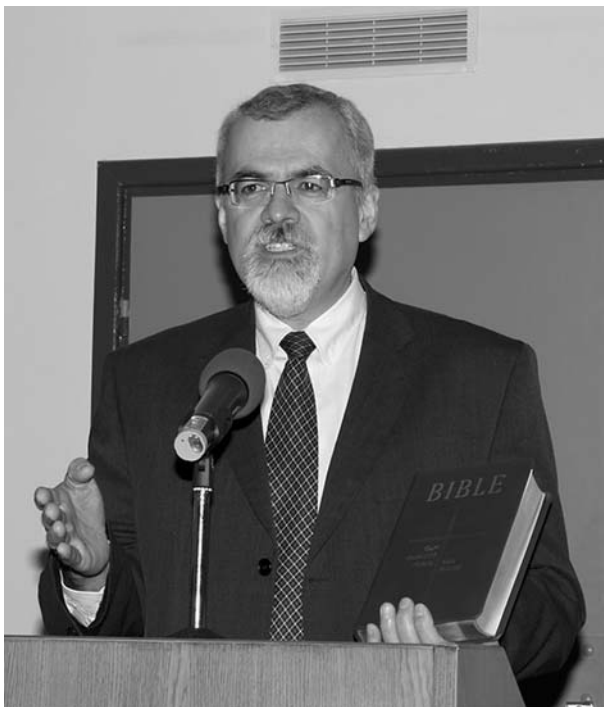
Svobodně a beze strachu

90 let Českobratrské církve evangelické

Českobratrská církev evangelická slaví v těchto dnech devadesát let od svého vzniku. Spojení reformovaných a luterských sborů v Čechách a na Moravě, do té doby organizovaných podle tolerančních konfesí, bylo dojednáno a vyhlášeno v prosinci roku 1918.

Ve dnech 21. až 23. listopadu se v Praze konaly oslavy tohoto výročí, s hojnou účastí ekumenických i zahraničních hostů. V pátek se konala na Evangelické teologické fakultě konference, soustředěná na interpretaci bible v reformačních církvích a večer potom slavnostní koncert v Betlémské kapli, se vzpomínáním na historii sjednocené církve a hudbou různých dob a kultur, od staré křesťanské hudby přes černošské spirituály a gospel až k modernímu zhudebnění žalmů.

Zajímavou podrobnost jsme se dozvěděli ohledně jména církve. Uvažovalo se původně o názvu Evangelická bratrská církev, ale toto jméno (ve tvaru Evangelická církev bratrská) už

*Synodní senior Joel Ruml
představuje nové vydání české bible*

bylo obsazeno (ochranovskými sbory, které se pak od r. 1923 jmenovaly Jednota bratrská), proto bylo zvoleno dnešní jméno ČCE.

Během páteční konference byla také oficiálně představena nově vydaná bible, takzvaná synoptická - kralická i český ekumenický překlad souběžně, na každé stránce vedle sebe. Kniha je to poměrně objemná, ale velice krásně a pečlivě vyrobená a po přečtení pár textů se snad nenajde čtenář bible, kterému by se nezalíbila.

V sobotu probíhaly oslavy celý den v kostele u Salvátora na Starém Městě, kde byla zároveň instalována výstava k dějinám ČCE. Od ranní pobožnosti, přes pozdravy hostů, krátké přednášky několika představitelů církve, vystoupení pěveckých sborů, diskusní odpoledne a společná občerstvení až k podvečerním bohoslužbám s Večeří Páně a večernímu koncertu duchovní hudby byl kostel naplněn stovkami evangelíků i dalších hostů. Tématem setkání byla otázka, kdo jsou a jací jsou čeští evangelíci. Jací jsme byli před válkou, za války a za komunistů, jací jsme od znovunabytí svobody dodnes a jací máme být a snad budeme v letech příštích.

Otázka, jak dalece umíme žít svou vírou svobodně a beze strachu, jak se to dařilo i nedařilo za totalitních režimů i dnes za velmi liberálních podmínek, není vůbec jednoduchá. Mnozí dokázali žít a jednat svobodně i za velmi omezených možností a naopak, nejsme-li vnitřně svobodní, není nám vnější svoboda mnoho platná, budeme nadále stísnění a plni obav. Hlavním tónem celých oslav však byla vděčnost za Boží milost, za všechny, kdo v církvi jeho evangelium zvěštovali a zvěstují slovy i skutky.

V neděli se potom hosté oslav účastnili bohoslužeb v jednotlivých pražských sborech, které byly pro tuto příležitost spojeny společným liturgickým rámcem - rys, který nám není cizí, protože jej známe z Jednoty.

-red-

Žijme svobodně a beze strachu!

(závěr přednášky synodního seniora k 90. výročí ČCE)

Žijme svobodou a žijme beze strachu! Kristus nás osvobodil tak, abychom byli svobodní - např. od touhy po prestiži, od pocitů méněcennosti, od chuti manipulovat, od chuti vládnout pravdou, od chuti za každou cenu se přizpůsobovat, od potřeby hojit si komplexy a nedostatky na účet druhých, od potřeby chránit si vlastní tvář, od choutek jen navenek se zdát a uvnitř nebýt tím, čím se zdáme, od potřeby nasazovat našemu okolí psí hlavu, od chuti mít za každou cenu poslední slovo nebo od chuti zůstat stranou.

Jsme osvobozeni k tomu nekalkulovat, nehledat mezery a slabá místa u druhých či v zákonech, neponižovat se ani si nehrát na vševědoucí; jsme vysvobozeni k tomu v Duchu Božím naplňovat alternativní způsob v myšlení, v budování společenství i životního stylu, když mainstream nemůže nabídnout ani dát to, co od něho kdekdo čeká...

Jsme osvobozeni k tomu žít tak, aby vůči nám nezaznělo udivené Boží: Kde jsi? Jsi ještě vůbec? Moje vize není a nemůže být pravou vizí, je to spíše výzva pro nejbližší dobu a roky. Budme církví, která je vidět, o které se ví díky tomu, že přijala svobodu Boží; z ní žije, pro-

tože ví, čeho se chce a bude držet, a co bude odmítat. Dokážeme to, když si budeme uvědomovat, co jsme od Pána Boha dostali a z čeho žijeme.

Pojďme to, milá církvi, zkusit! Po devatenácti letech zmatečného pobíhání ve svobodě nastal čas jít do toho soustředěně a společně. Posledních devatenáct let ukazuje, že tam, kde národ chtěl obsah pravé svobody najít, té svobody, ve které člověk žije rád, tam většinou našel málo nebo nové pasti a nové léčky. Naše okolí, rozleptané hádkami, podrazy, nedůvěrou, závistí, potřebuje vidět v životě uplatnitelný model skutečné svobody. Uvidí-li ji u křesťanů, rád - i dnes - uvěří, že dílo Kristovo je nosné a záchranné.

Žijme svobodně a beze strachu!

To bude nejpříhodnější projev vděčnosti za dary, kterých se nám od Pána Boha dostalo!

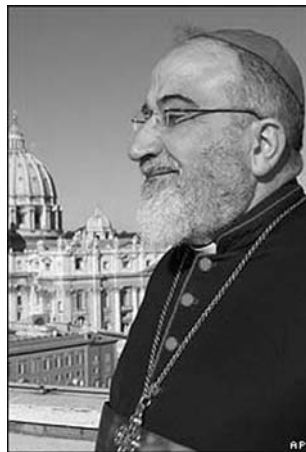
Joel Ruml

Křesťané v Iráku

Válka v Iráku byla označena jako válka proti terorismu, ale jako každá válka je zkázou všeobecně. Ve zprávách se občas dočítáme o teroristických útocích sunitů proti šiitům či naopak, tedy různých islámských skupin navzájem, samozřejmě o útocích různých ozbrojených skupin proti armádě a policii, nejen proti cizím vojákům, ale spíš ještě častěji proti iráckým. A jak už to bývá, ve válkou rozvrácené zemi se daří zločinu, ozbrojeným bandám, kterým jde o lup a o peníze za výkupné.

Málo však se dozvídáme o tom, jak válkou v Iráku trpí tamní křesťané. V Iráku existuje velmi stará křesťanská církev, označovaná jménem Nestoriánská, většina těchto křesťanů se označuje za asyřany nebo chaldejce. Odhaduje se, že před válkou v Iráku jich žilo na celém území asi 800 tisíc. Válečný rozvrat v celé zemi a vlna násilí se jich týká mnohem víc než ostatních obyvatel, jako lidé „nevěřící“ jsou cílem ozbrojených útoků jednak z náboženského fanatismu, jednak proto, že nemají vlastní ozbrojené milice a jsou snadným cílem.

Podle zpráv lidí, kteří s nimi žijí a působí mezi nimi, má v poslední době zkušenost s násilím proti své komunitě nebo sobě samotným asi polovina iráckých křesťanů. To je ovšem polovina z poloviny, protože v důsledku násilí, hrozeb a vražd přátel či příbuzných asi polovina křesťanů opustila v posledních letech své domovy. Zvláště v Bagdádu a středním Iráku křesťané rychle ubývají, část jich uprchla na sever země, kde jsou křesťané v kurdské oblasti přece jenom dost tolerováni. Část odešla do zahraničí, hlavně do Sýrie. Tam odešlo během války přes milion Iráčanů a zhruba každý pátý je křesťan. Na jaře letošního roku proběhla vlna atentátů (nejméně deset) na křesťanské kostely ve středním Iráku.

Bagdádský arcibiskup

Křesťanům na severu Iráku se snaží pomáhat již od dob války v Zálivu evangelická církev v Bavorsku, která se snaží podporovat je hlavně materiálně, protože po této stránce lidé ve válce nejvíc trpí. Za poslední roky uskutečnili projekty asi za 140 tisíc Euro, přičemž jejich povaha sahá od stavby kostela či sborového domu na severu Iráku, přes zdravotní a farmaceutické prostředky (např. zubařská ordinace, lékárna) ke školám i hospodářským věcem (např. studně, tiskárna či krejčovství).

To vše je nanejvýš potřebné, ale trvají obavy, zda se situace vyřeší tak, aby jedna z nejstarších křesťanských církví mohla v Iráku žít i v budoucnu - jestli nakonec kurdská tolerance není jenom oplátkou za americkou ochranu a neskončí s odchodem vojenských jednotek. Mluví se i o možnosti ustavit jakýsi částečně autonomní křesťanský distrikt, zatím však velmi neurčitě.

Až budeme letos o vánocích, pravděpodobně v pohodlí a bezpečí, vzpomínat na naše blízké i vzdálené bratry a sestry, určitě nezapomeňme na trpící sestry a bratry v Iráku.

*jeden ze zničených
křesťanských kostelů*

jhjr

Sociální vyloučení jako největší výzva pro evangelické církve

Ve dnech 5. až 7. listopadu se konala v estonském Tallinu konzultace Společenství evangelických církví v Evropě k naléhavým sociálním otázkám. Jako největší problém se evropským církvím jeví „rostoucí propast mezi bohatými a chudými“, která u části obyvatelstva vede k sociálnímu vyloučení (odborný termín, označující stav, kdy lidé nemohou získat slušnou práci, následně ani bydlení, končí v ghettech nebo na ulici a jsou od většinové společnosti odříznuti i kulturně).

Během léta měly členské církve označit nejnaléhavější sociální problémy ve svém prostředí. Ze 29 evropských zemí přišly odpovědi, které byly základem pro práci zmíněné konzultace, již třetí v programu „Nové sociální výzvy pro evangelické církve v Evropě“.

Sociální vyloučení bylo označeno za největší problém ve 24 % odpovědí, následoval se 16 % rozklad společných hodnot a s 11 % integrace imigrantů do společnosti. O další místo se dělily s 8 % důsledky globalizace a problémy klimatické a energetické.

Konzultace potvrdila odpovědnost církví v sociálních a politických otázkách, ke kterým mají křesťané zvláštní přístup - jejich perspektivou je zvěst evangelia, a to by mělo být v jejich veřejných projevech zřetelně znát. V mnoha evropských zemích jsou evangelíci menšinou, což zvyšuje důležitost společného postupu, jednotného postoje evropských evangelíků, aby jejich hlas byl slyšet.

K tématu nových sociálních výzev proběhly tedy celkem tři konference, na nichž se účastnilo přes 40 teologů a zástupců církví. Společně vypracovali studii, která bude předložena Radě Společenství v lednu 2009. Cílem je analyzovat a popsat naléhavé problémy, jak byly zjištěny a předložit základní kritéria pro přístup k nim, základní společné hodnocení, aby církve mohly lépe koordinovat své aktivity v sociální oblasti a zaujímat společné postoje k problémům.

GEKE, Bern, 11. listopad 2008

Ekumenická konzultace o křtu

Od 30. října do 1. listopadu se ve Vídni konala konzultace mezi zástupci Společenství evangelických církví v Evropě a Konferencí evropských církví, kde jsou významně zastoupeny pravoslavné církve. Z konzultace vzešlo závěrečné prohlášení, které mimo jiné připomíná:

„Obě strany (evangelíci i pravoslavní) znovu potvrdily, že křest ve jméno Otce, Syna a Ducha svatého nemůže být opakován. O podstatě křtu panuje mezi oběma stranami shoda, stejně jako o zásadě, že křest má být zpravidla udílen ordinovanými osobami... Bohatství liturgických forem není rozdělovacím prvkem, může být naopak obohacující. Shoda panuje i v tom, že křtem se má sloužit v přítomnosti sboru... Všichni pak stojíme před úkolem zvýraznit význam křtu a víry v křesťanském vyučování, zvláště s ohledem na zřetelnější dosvědčování evangelia dnešnímu člověku.

V obou tradicích jsou dobré důvody pro vzájemné uznávání křtu. Bez ohledu na existující rozdíly doporučujeme všem našim církvím, aby směřovaly ke vzájemnému uznání křtu, pokud se tak ještě nestalo. Je zřejmé, že s tím souvisí i pojetí církve a otázky, na kterých potřebujeme dále pracovat.“

Němečtí účastníci konzultace zdůraznili, že křest je silným spojujícím znamením, neboť velká většina křesťanských církví uznává křest jako nezrušitelný a neopakovatelný, tedy uznává křest v církvích jiných vyznání. V Německu existuje dohoda jedenácti křesťanských církví o vzájemném uznání křtu. A co je pozoruhodné, roste opět zájem o křest. Zatímco v roce 1972 prohlásilo 82 procent německých evangelíků, že by své děti dali pokřtít, v roce 1982 to bylo 88 procent a v roce 2002 už 95 procent.

Ke křtu neoddělitelně patří odpovědnost rodičů, kmotrů a sborů za křesťanskou výchovu pokřtěných. Křesťanství už není v Evropě samozřejmostí, proto je tím důležitější, aby se v církvích konala odpovědná křesťanská výchova, přičemž nejde o zprostředkování nějakých zvláštních znalostí, ale o odpovědi na zásadní životní otázky.

zdroj: GEKE-Pressedienst

náš seniorát

Konvent 2008

Konvent 2008 Ochranovského seniorátu při ČCE byl svolán do Turnova na sobotu 8. listopadu. Byl opět příležitostí ohlédnout se za práci v našem seniorátu v uplynulém roce, příležitostí připomenout si, co nás potěšilo, i co se nám nedaří, přehlédnout hospodaření seniorátního výboru i sborů za rok 2007, zamyslet se nad úkoly příštího roku. A být chvíli spolu a uvědomovat si, jak patříme k sobě.

Po zahajovací pobožnosti vedli jednání konventu Jindřich Halama ml. a Daniel Vacovský. Bez připomínek konvent přijal zprávu seniorátního výboru o tom, co se mezi námi a s námi odehrálo v období posledního roku. Připojena byla diskuse o potřebě pastoračního pracovníka pro práci s romskými dětmi a mládeží v Jablonci n. N., kterou doposud vedl Petr Kohout. Konvent se usnesl podporovat zřízení tohoto místa. Bez námitek byla přijata i zpráva o hospodaření za rok 2007.

V návrzích konvent odsouhlasil požádat synod ČCE o prodloužení existence našeho seniorátu do konce roku 2017. Dosavadní praxe je taková, že synod ČCE schválil naše připojení k ČCE do synodu Unitas fratrum - tedy do roku 2009, a další synod bude v roce 2016. Jsme vděční ČCE i Pánu Bohu, že takto můžeme zaštitěně žít a pracovat. Konvent také zvolil delegáta na Unity synod 2009 (je jím Jindřich Halama ml.).

Konvent schválil repartice sborů na příští rok i rozpočet seniorátního výboru. Stejně byl přijat i návrh o seniorátních sbírkách: první březnovou neděli na světovou Jednotu bratrskou a na 1. advent pro studenty bohosloví našeho seniorátu (fond J. A. Komenského). Konvent se seznámil i se zprávami ze sborů, zprávou o sdružení sester, zprávou o mládeži seniorátu (vzal na vědomí, že do vedení Seniorátního odboru mládeže byla zvolena sestra Lucie Lehovcová) a zprávou o časopisu.

Děkujeme turnovskému sboru za přijetí a pohostinství.

J. Polma

Zpráva o sjezdu mládeže Ochranovského seniorátu

Ve dnech 17.10.-19.10. 2008 se konal podzimní sjezd mládeže v Železném Brodě. Program sjezdu napovídal už jeho název: „HISTORICKÉ BALANCOVÁNÍ případně i na laně.“

Sobotní dopolední program byl naplněn přednáškou Dana Vacovského „O příchodu Jednoty Bratrské zpět do Čech“ a tato vzdělávací část byla v odpoledních hodinách kompenzována aktivní částí v lanovém centru v Malé Skále. Celkově byl program sjezdu účastníky zhodnocen jako velmi dobrý.

Sjezd měl i pár chybiček. Ta první, docela malá, byl JEDEN zpěvník Svítá na celé Železnobrodské faře. S tím nikdo příliš nepočítal, ale naštěstí se na faře nacházely housle a Anča

Kellerová (dříve Kejřová), takže se zpívalo z paměti. (Ponejvíce koledy, ale o tom se tu roze-
pisovat nebudu.)

Závažnější chybou bylo, že většinu účastníků sjezdu, až na několik čestných výjimek,
tvořila pražská mládež. Díky tomu si také odhlasovala nový Poradní odbor a všechno si teď
bude řídit sama. Cha, cha! (Ne, že by to doteď nedělala.)

Pro úplnost tedy dodávám složení nového Poradního odboru mládeže: Lucie Lehovcová
(předsedkyně), Petra Šlapánková, Iva Špaténková, Eva Šormová.

A také se podívejte na webové stránky Ochranského seniorátu s fotkami ze SMOSu!
<http://www.jednotabratrska.cz/distrikt/>

aha

Kostelíček v Kořenově

**Jsem mile potěšen reakcí na výzvu o dary pro kostelíček v Kořenově! Jdeme
do finále! Prostředky na odkoupení jsou téměř sehnány. Děkuji vřele všem,
kteří doposud zareagovali svými dary i podporou srdce! Díky, Díky!**

Jiří Polma, senior

čtení k adventu

Rozjásej se, sijónská dcero, dcero jeruzalémská, propukni v hlahol!
Hle, přichází k tobě tvůj král, spravedlivý a zachráněný,
pokořený, jede na oslu, na oslátku, osličím mláděti.

Zacharjáš 9,9

Mesiánští židé

V době adventní a vánoční se více než kdy jindy mluví a zpívá o příchodu Mesiáše a Spasitele Pána Ježíše Krista skrze betlémské události. V jedné z nejstarších českých písní z počátku 13. století: „Narodil se Kristus Pán“ se ve druhé sloce zpívá: „Jenž prorokován jest, veselme se, ten na svět poslán jest, radujme se! Z života čistého, z rodu královského nám, nám narodil se“. Ten dlouho očekávaný Zachránce již přišel, aby nás zbavil zatracení a obnovil porušené vztahy mezi Stvořitelem a stvořením. To, co první člověk zkazil, to Ježíš napravil svoji obětí na kříži. V evangeliu Janově o tom čteme: „Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (J 3,16).

Pro pravověrné židy je Nový zákon v rozporu s učením Starého zákona, proto Ježíše nepřijali, první křesťany pronásledovali a svého Mesiáše nepoznali, ale stále marně jej čekají. Mnozí věřící jsou přesvědčeni, že další pomoc přichází.

V Izraeli existuje nové hnutí „Mesiánských židů“. Tito lidé většinou pocházejí ze židovských rodin, uvěřili v Pána Ježíše Krista jako Mesiáše a přijali učení obsažené v Novém zákoně, jak to držíme my. Na rozdíl od nás zachovávají zároveň staré židovské zvyky a tradice. Jejich modlitebny a kostely se nápadně podobají židovským synagogám. Všechny židovské instituce, náboženské i státní, považují je za odpadlíky od víry otců, kteří konvertovali ke křesťanství. Pokud žijí v diaspoře, nemají právo a nárok vrátit se do země zaslíbené. Každý žid, který se dobrovolně přihlásí k jinému náboženství, přestává být Židem, není už ve společenství národa vyvoleného.

V přítomné době má toto hnutí v Izraeli asi 120 mesiánských sborů, přibližně 15 000 věřících a neustále roste. Před 10 léty jich byla jen polovina tohoto počtu. Pro úplnost ještě to, že stát Izrael má jen 6 189 000 obyvatel, z nichž je 15% moslimů (Palestínští Arabové) a 77% vyznávajících židů (*mezitím se počet obyvatel zvětšil o více než milion, většina přístěhovalců je sekulární, z bývalého Sovětského svazu - pozn. red.*)

Nás tradiční křesťany považují mesiánští židé za své bratry a sestry, třebaže Starý zákon nemáme v takové vážnosti jako oni. Pro lepší pochopení si je zde můžeme přirovnat k církvi u nás známých adventistů sedmého dne, která taktéž klade důraz na některá přikázání Starého zákona, což my ostatní křesťané už nedržíme. Ve světle novozákonní zvěsti a především výroků Pána Ježíše je považujeme za dnes už překonaná, nebo nepodstatná.

Na rozdíl od ortodoxních židů, kteří tvrdě lpí na obřadech, liteře Tóry (což je starý tradiční výklad učení pěti knih Mojžíšových) jsou velice tolerantní. Křesťanské turisty, kteří jezdí do země působení Pána Ježíše, aby poznali památná biblická místa, rádi mesiánští židé přijímají jako své hosty, nevyhýbají se společnému setkání ani na půdě svých sborů.

mhl

Advent

kupte si zlaté anděly
je otevřeno v neděli
snad zalíbí se potomkům
až budou viset na stromku

jen kup si věnec - je jak pravý
a máme druhů víc než šest
na dveře dej ho - tak -
ať zdraví
všechny, kdo vracejí se z cest

a pešek advent okolo
chodí a nikdo neřívá se
jsme v zajetí svých malých lásek
už neslyšíme volání
k pokání

Daniela Sedláčková

Jan Karafiát a Obnovená Jednota

To, že k pražskému sboru Jednoty bratrské měl dobrý vztah Jan Karafiát, je dobře známo. On sám o tom napsal ve svých Pamětech spisovatele Broučků. Jeho kázání v Jednotě se událo vždycky kolem vánoc a konce roku - proto jsme si dovolili přetisknout Karafiátovy vzpomínky v tomto adventním čísle časopisu. To, co o Bratřích píše, může potěšit i posloužit k zamýšlení.

Kázu v Praze také u Bratří Ochranovských.

Mnoho toho také nebylo, ale vyšlo při tom zřetelně na jevo, jaký jest jejich poměr ke mně i můj poměr k nim, a to mi bylo mnoho. Bratr kazatel V. Betka přišel už v pátek, dne 15. července 1898, na Smetanku s dotazem, nemohl-li bych za něho kázat „příští neděli“. - „To nejde,“ zněla má odpověď. „Zítra odjedu, a v neděli mám kázat v Bučině, ale jindy bych vás, v pádu potřeby, rád zastoupil.“ Neboť jsem si ani nepomyslel, že by mne Ochranovští o to kdy požádali.

Tenkrát byl tento velký, silný bratr pěkně zdrav. Když pak se do toho ruka Boží vložila, a on začal potřebovat výpomoc, byl už také náš vzájemný poměr tak jasný, že požádat mne o zastoupení nebylo mu zatěžko. Už jako Berlínský student jsem já zajisté na Bratrské faře Rixdorfské obědval. V Praze pak Betkovi nejednou večereli u mne na Smetance a já u nich. Nad to bylo bratru Betkovi i to dáno, že přišel někdy na Smetanku v neděli v 6 hodin večer na služby Boží. Ať to bylo jen stéblo na naší vodě, nepochybně ono ukazovalo, jakým směrem se ty naše vody berou.

...

Ze všech Pražských denominací jsem já sám nejčastěji šel na služby Boží ke Bratřím Ochranovským. - Co mne k nim zvláště táhlo? - K tomu, co jsem již řekl, povím nejprv, co mne k nim nikdy netáhlo. Předně mne nelákala jejich liturgie. Veliké mistrovství a zcela jiné okolí by snad mohlo jinak působit, ale ten jejich rituál nechal mne vždy chladným. Ty písne překládané z němčiny zdály se mi být holá zbytečnost. Vy pak si myslíte, že celé jejich služby Boží jsou plničké evangelia Kristova? - Ach, tenkrát někdy v celém kázání nebylo ani jiskřičky evangelia, takže ta liturgie byla na službách Božích vlastně přece jen to nejlepší.

A co tedy drželo ten sbor dohromady? - Vždyť to byl tenkrát maloučký sboreček. A nebyla to žádná kazatelská mistrnost a dovednost, která je dohromady držela. Takového tam vůbec nic nebylo. Ale pastorece, tj. pastýřská péče o každou jednotlivou duši, byla u nich od stará velice bedlivá, kdežto v ostatních církvích nebyla a není pastorece téměř žádná.

Při mně arci ani to nepadalo na váhu, ale já jsem v žádné církvi ve stejné míře nenacházel to, co na mne působilo u Bratří. U nich bylo celé shromáždění tak skrovňoučké, všecka služba Boží taková skromňoučká, a všickni takoví pokorní a krotcí! Mnoho si oni o sobě jistě nemysleli, a nedělali nikdy velikých frází. Nedajíce se ničím mást, hledělit si oni vytrvale svého. Netroubili a nehubnovali jako nějaká armáda. Penězi oni nikdy nepůsobili, ani jich nehledali. Všecko všude při nich slušné, ale žádná nádhera. Ze všech denominací oni snad nejméně „lovili“, a i v časných věcech zdáli se mi vždy být z poctivých ti nejpoctivější. Já jsem vždycky od nich odcházel pokořený, a dobře mi to sloužilo.

A když jsem u těchto Bratří kázal? - Když se začal u bratra kazatele ozývat neduh. Dne 9. prosince 1901 on mne požádal, abych v neděli dne 15. prosince za něho kázal, a velice rád jsem tak učinil z textu: „Pozdvihše pak oči svých, žádného neviděli, než samotného Ježíše.“ Mat. 17,8. Ve svých zápiskách pak čtu: „Shromáždění bylo četnější, než bývá, ale veliké nebylo.“ - Brzy na to zas čtu zapsáno: „Nový rok 1902. Minulou neděli, když jsem přišel z kostela, čekal na mne vzkaz od bratra Betky, abych za něj na Nový rok kázal. Tak se dnes stalo. Naši lidé počet jejich posluchačů značně zvedli.“ Kázal jsem pak ze slov: „Protož já také oddávám jej Hospodinu; po všechny dny, v nichž živ bude, oddanýť jest Hospodinu.“ 1 Sam 1,28.

Na posledy pak jsem u Bratří Ochranovských kázal v první hod vánoční téhož roku 1902, když bratr kazatel byl již odejel do jižních Švýcar na léčení. Texty jsem měl dva: „Nebo narodil se vám dnes Spasitel, kterýž jest Kristus Pán,“ Luk. 2,11., a „Odpověděl Ježíš, a řekl jí: Kdybys znala ten dar Boží, a kdo jest ten, kterýž praví tobě: Dej mi pítí, ty bys prosila jeho, a dal by tobě vody živé.“ Jan 4,10. Zapsáno pak mám: „Shromáždění nebylo větší, než mívám na Smetance, a bez reformovaných posluchačů bylo by ono bylo maloučké.“

Ze Švýcar se bratr Betka šťastně vrátil, ale plně zdraví se mu už nevrátilo. Na konec byl jsem v Praze i na jeho pohřbu. Raduji pak se z každého úspěchu i Bratří Ochranovských a každé denominace, tak tomu rozuměje, jak jsem kázal Augšburským, že když přijde ode

Pána přiliv, to přehojné vylití Ducha svatého, smete ono neúprosně všechny denominace napořád. „A budeť jedno stádo, a jeden pastýř.“ Jan 10,16.

Jan Karafiát. Paměti spisovatele Broučků (Praha 1922)

Advent

I chodil anděl boží
v ten dlouhý truchlý advent po Čechách.
Na varhany mu větry hrály,
dveře se před ním samy otvíraly
a provázely ho neviditelné kůry:
Rosu dejte, nebesa, shůry.

A mluvil anděl boží,
kde vešel v dům: Buď statečný a věř.
A dětem zahořely tváře
radostí, silou z nebeské té záře
a matkám i otcům spadla z prsou můra.
Aleluja, aleluja.

Tak žehnal anděl boží
a sílil mdlé. Buď statečný a věř.
Před osudem a před věčností
je víra a statečnost nejvyšší ctností.
Všem, kdo pevně věří,
vždycky se v dále spásné jitro šepí.

Karel Toman

ráj srdce

VÁNOČNÍ ZVĚSTOVÁNÍ

Když v lůno Panny skryt dlel nekonečný Bůh,
byl v bodu uzavřen, věř nevěř, celý kruh.

Slovo, jež nese vše, i Boha jediného,
Zde Panna musila vzít do náručí svého.

Bůh dal se jedenkrát co dítě viděti.
Ach, kéž bych dítě byl v tom malém dítěti!

Hleď, narozený Bůh zde leží v chlévě, v seně!
Ó, vyklid' srdce: tam jej ulož neprodleně!

Ach, kdyby mohlo být mé srdce jeslemi,
Bůh zjevil by se zas co dítě na zemi!

Byť Kristus v Betlémě se tisíckráté zrodil,
jsi ztracen, dokud se i v tobě nenarodil.

Že velké nemůže se, pravíš, v malém skrýt?

Že nebi nemožno se v hrudce uzavřít?

Viz dítě Panny: zde v kolébce skryta je tu

Země i Nebesa a na tisíce světů.

Ó pověz, lide můj, cos tehdy zpíval, rci mi,
když ve stáj vstupovals tam se rty rozchvělými,
kde Boha dítě zřels? Chci, dojat láskou tvou
též jemu vzdáti hold svou písni pastýřskou.

Co je to pokora a prostota, se vidí:
hle, Boha pastýři zří nejprvněji z lidí
Ty Boha nespatriš zde ani v světě všem,
když nezatoužíš sám být v nitru pastýřem.

Viz vzácné děťátko, ten první kvítek Panny,
co radost andělům i lidem požehnaný.
A chceš-li dary mít, jež mudrci mu nesli,
pak příliš nevzdaluj se od těch jeho jeslí.

Jen pějte, andělé, v té písni stojazyčné,
přec neuctíte dost to vzácné dítě sličné.
Ach, být tak bez řeči i bez pouhého hlasu!
Já vím, že takto jen bych vyzpíval tu krásu.

Což mohu, dítě mé, tě zváti láskou malou,
když poznávám tvou moc tak velkou, neskonalou?
A přeče malé jsi! I říkám: Velký, malý,
Bože i člověče, smiluj se, Lásko králi!

*Angelus Silesius: Cherubský poutník
Přebásnil Miroslav Matouš*